KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 4. maj 1999

om en statsstøtteforanstaltning, som Portugal påtænker at yde til Cotesi — Companhia de Têxteis Sintéticos, SA

(meddelt under nummer K(1999) 1268)

(Kun den portugisiske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

(1999/598/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

under henvisning til rammebestemmelserne for støtte til kunstfiberindustrien ([1]),

efter at have givet de direkte berørte parter lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger til de nævnte foranstaltninger ([2]) og under hensyntagen til de fremsatte bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGSFREMSTILLING

(1) Ved brev af 19. marts 1998 anmeldte de portugisiske myndigheder en påtænkt støttetildeling til Cotesi — Companhia de Têxteis Sintéticos, SA (i det følgende benævnt »Cotesi«), der fremstiller reb og net og er beliggende i Grijó (Carvalhos). Den påtænkte støtte er omfattet af de kontrolforanstaltninger, der er indeholdt i rammebestemmelserne for støtte til kunstfiberindustrien.

(2) Efter en indledende undersøgelse registrerede Kommissionen sagen under N 196/98 og anmodede om yderligere oplysninger i breve af 17. april og 1. juli 1998. De portugisiske myndigheder besvarede førstnævnte ved brev af 2. juni 1998 og sidstnævnte ved brev af 12. august 1998.

(3) Kommissionen underrettede ved brev af 29. oktober 1998 den portugisiske regering om dens beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for den pågældende støtteforanstaltning. Kommissionens åbningsskrivelse blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* ([3]). Kommissionen opfordrede øvrige interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger vedrørende støtteforanstaltningen.

(4) Kommissionen modtog i december 1998 og januar 1999 sådanne bemærkninger fra berørte tredjemænd og bemærkningerne videresendtes til de portugisiske myndigheder, som således fik lejlighed til at udtale sig herom. Disse bemærkninger blev modtaget i brev af 11. marts 1999, registreret af GD IV den 15. marts 1999.

II. DEN PÅTÆNKTE STØTTEFORANSTALTNING

(5) De støtteberettigede udgifter under foranstaltningen beløber sig til 10 006 095 EUR, og den påtænkte støtte udgør 2 883 864 EUR (inklusive samfinansiering fra Fællesskabet). Af beløbet tænkes 318 446 EUR tildelt i form af gavebistand, mens 2 565 418 EUR tænkes tildelt i form af et rentefrit lån, der skal tilbagebetales over fem år med en afdragsfri periode på 18 måneder. Efter Kommissionens beregninger udgør det samlede støttebeløb (inklusive nettosubventionsækvivalenten af det rentefrie lån) ca. 899 696 EUR, svarende til en støtteintensitet på ca. 9 % (brutto).

(6) Den påtænkte støtte vil blive ydet som led i særprogrammet til modernisering af tekstil- og beklædningsindustrien i Portugal (IMIT — Iniciatativa para a Modernização da Industria Textil), jf. Rådets forordning (EF) nr. 852/95 ([4]), hvori det hedder, at programmet finansieres i fællesskab af Portugal og Fællesskabet og gennemføres i overensstemmelse med de relevante forordninger for strukturfondene.

III. PROJEKTET

(7) De portugisiske myndigheder anførte, at projektet vedrørte modernisering af virksomhedens produktionsproces gennem en udskiftning af udstyr, forbedring af lagerområderne, ændring af anlæggets indretning og styrkelse af forsyningskæden. Formålet er ikke at øge produktionskapaciteten, men at øge effektiviteten og mindske omkostningerne. Projektet vil medføre, at en række ekstruderingsmaskiner afmonteres, og at der anskaffes en ny ekstruderingslinje.

(8) I henhold til de portugisiske myndigheder beskæftiger Cotesi 1 524 personer, ligesom omsætningen i året før iværksættelsen af projektet var ca. 46 mio. ECU og de samlede aktiver er af en værdi på ca. 47 mio. ECU.

([1]) EFT C 94 af 30.3.1996, s. 11.
([2]) EFT C 405 af 24.12.1998.
([3]) Se fodnote 2.
([4]) EFT L 86 af 20.4.1995, s. 50.

(9) De portugisiske myndigheder erklærede endvidere, at virksomhedens ekstruderingskapacitet inden for polypropylenfibre (PP) ville blive formindsket som følge af projektet, mens produktionskapaciteten inden for fibre, der ikke er omfattet af rammebestemmelserne for støtte til kunstfiberindustrien, såsom polyethylen (PE), ville øges. Mere specifikt ville Cotesi se sin produktionskapacitet inden for polyethylen med høj densitet forøget, ligesom virksomheden vil kunne påbegynde fremstilling af polysteel, fibre, der består af 70 % PP og 30 % PE.

(10) I henhold til de oplysninger som de portugisiske myndigheder fremsendte i brev af 2. juni 1998, faldt produktionskapaciteten for PP fra 20 556 tons/år (før projektet) til 19 962 tons/år (efter projektperiodens udløb), svarende til en nedskæring på 2,89 %. De portugisiske myndigheder anførte ligeledes i deres brev af 12. august 1998 at denne kapacitetsnedskæring skulle ses på baggrund af de nedskæringer, som har været den generelle tendens i virksomheden siden 1992. Cotesi har ligeledes mellem 1992 og 1995 skåret den installerede kapacitet ned med 2,1 % og forventer en ny kapacitetsnedskæring på 2 % i tidsrummet 1999-2001.

IV. **BEGRUNDELSE FOR PROCEDURENS INDLEDNING**

(11) Kommissionen så sig nødsaget til at indlede proceduren efter artikel 88, stk. 2, for at sikre sig, at støtten som krævet af rammebestemmelserne for støtte til kunstfiberindustrien ville føre til en væsentlig nedskæring af den relevante kapacitet.

V. **BEMÆRKNINGER FREMSAT AF ANDRE INTERESSEREDE PARTER**

(12) Kommissionen modtog bemærkninger fra CIRFS (International Rayon and Synthetic Fibres Committee). Disse bemærkninger vedrørte ikke det forhold, at støtten eventuelt kunne få konkurrencefordrejende virkning inden for sektoren for polypropylenfibre, men derimod de kriterier som Kommissionen lægger til grund for sin vurdering af, hvorvidt en kapacitetsnedskæring er »væsentlig«. Som det fremgår af det følgende, var det på baggrund af de yderligere oplysninger, som de portugisiske myndigheder tilvejebragte, ikke længere nødvendigt for Kommissionen at tage endelig stilling i nærværende sag til, hvorvidt kapacitetsnedskæringen på 2,89 % kunne bedtragtes som væsentlig.

(13) Kommissionen modtog ligeledes bemærkninger fra Ficcorfil (Syndicat des producteurs français de ficelles, cordages et filets) og fra tre franske producenter af reb og garner. Disse parter modsatte sig støttetildelingen af følgende årsager:

— der findes en stærk konkurrence inden for de relevante produkter på et stadigt mindre marked

— erhvervelse af en ny ekstruderingslinje sætter virksomheden i stand til at fremstille fiskenet eller syntetisk garn til brug i landbrug, begge produkter, for hvilke der i Europa eksisterer uudnyttet kapacitet. En af følgerne af denne overkapacitet afspejles i prispresset og producenternes fortjenstmargener

— de lavere lønomkostninger i Portugal i forhold til Frankrig udgør allerede i sig selv en konkurrencefordel, som ikke bør forstærkes yderligere gennem støtte

— i praksis er det vanskeligt at påvise kapacitetsnedskæringen

— nogle af virksomhederne hævder, at de aldrig har fået støtte, hvorimod de portugisiske producenters investeringer i høj grad er baseret på støtte.

VI. **BEMÆRKNINGER FREMSAT AF DE PORTUGISISKE MYNDIGHEDER**

(14) De portugisiske myndigheder fremsatte ved brev af 26. januar 1999 deres bemærkninger, og i det følgende redegøres der for de vigtigste punkter:

— De oplysninger, som blev fremsendt til Kommissionen forud for procedurens indledning med hensyn til nedskæringen af den eksisterende ekstruderingskapacitet for fibre omfattet af rammebestemmelserne for støtte til kunstfiberindustrien, var ukorrekte. Mere specifikt skulle kapacitetsforholdet på 90 % (PP)/10 % (PE), som var korrekt nok for så vidt angår den treårige periode forud for projektet, ikke have dannet grundlag for evalueringen af kapacitetsændringen i projektperioden.

— Cotesi forøgede i projektperioden produktionskapaciteten for polyethylen med høj densitet (HDPE) på bekostning af PP. HDPE kan anvendes i landbrug, da den er mere resistent over for UV-stråler og pesticider end PP. HDPE er ligeledes mindre miljøskadelig og har en længere levetid end PP. Hertil kommer, at investeringen også førte til installering af en ekstruderingsmaskine til polysteel, en hybridfiber bestående for 70 % vedkommende af PP og 30 % PE. Polyesteel anvendes mere og mere i fiskeri og til surring af større fartøjer på grund af den store slidstyrke.

— Den portugisiske lovgivning om arbejdstider (lov nr. 21/96 af 23. juli, som trådte i kraft den 1. december 1996) har ført til en nedskæring af bæredygtig kapacitet vurderet til 8 %, idet loven fastlægger en ugentlig arbejdstilnedsættelse fra 44 timer i 1995 (før projektet) til 40 timer i 1999 (efter projektet). På årsbasis faldt antallet af arbejdsdage således fra 270 i 1995 til 248 i 1999.

— 13 ekstruderingslinjer for PP blev afmonteret mellem 1993 og 1998 mens der kun er oprettet tre ny linjer (en for PP, en for PE og en for polysteel).

— De fire bilag til brevet indeholder oplysninger om samtlige Cotesi's ekstruderingsmaskiners kapacitet mellem 1993 og 1999 og viser, at forholdet 90 % (PP)/10 % (PE) fra 1995 (før projektet) i 1999 havde ændret sig til 79,5 % (PP)/20,5 % (PE) efter projektperiodens udløb.

— Den faktiske ekstruderingskapacitet for PP (herunder kapaciteten på 70 % PP hidrørende fra den nye maskine til fremstilling af polysteel) faldt fra 20 936 tons i 1995 til 16 800 tons i 1999, svarende til en kapacitetsnedskæring på 19,7 %.

(15) De portugisiske myndigheder fremsatte ved brev af 11. marts 1999 sine udtalelser om bemærkningerne fra de øvrige interesserede parter. Det blev fremhævet, at sidstnævnte havde baseret sig på ukorrekte oplysninger for så vidt angår kapacitetsnedskæringen. Endvidere blev det hævdet, at projektet ikke ville forøge produktionen af fiskenet, som under alle omstændigheder ikke er omfattet af rammebestemmelserne, ligesom projektet heller ikke omfatter investeringer i fremstilling af fibre til brug i landbruget. De understregede, at der findes håndgribelige beviser for kapacitetsnedskæringen. De portugisiske myndigheder deler det synspunkt, at kapacitetsforøgelsen vil kunne forværre overskudsudbuddet, hvorfor de særligt koncentrerede sig om projekter, som ville føre til kapacitetsnedskæringer. De mener imidlertid, at det er meget vigtigt at sikre de portugisiske virksomheders investeringer i mere tidssvarende udstyr. Skønt Portugal nyder visse fordele som f.eks. en forholdsvis billig arbejdskraft, er landet også udsat for en række ulemper som f.eks. mangel på råvarer og maskinproducenter, hvorfor udstyr skal importeres fra andre EU-lande, som således drager fordel af de portugisiske virksomheders investeringer. De portugisiske myndigheder konkluderede, at den påtænkte støtteforanstaltning opfyldte kriterierne indeholdt i rammebestemmelserne.

VII. **VURDERING AF STØTTEFORANSTALTNINGEN**

(16) I EF-traktatens artikel 87, stk. 1, fastsættes princippet om, at bortset fra de hjemlede undtagelser er statsstøtte, som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Tilsvarende fastsættes det i artikel 61, stk. 1, i EØS-aftalens, at bortset fra de hjemlede undtagelser er en sådan støtte uforenelig med EØS-aftalens funktion.

(17) Den påtænkte støtte til Cotesi udgør utvivlsomt støtte som omhandlet i ovennævnte artikler, idet den vil gøre det muligt for virksomheden at foretage den pågældende investering uden at skulle afholde de fulde omkostninger. Der foregår inden for EØS en omfattende samhandel med de produkter, som investeringen vedrører, og som virksomheden markedsfører (KN-kode 5607 49 90, 6305 32 81, 5608 11 91 og 6002 43 31); i 1997 var der i alt tale om ca. 30 000 tons. Det kan derfor bekræftes, at den påtænkte støtte ser ud til at kunne fordreje konkurrencen og påvirke samhandelen, jf. EF-traktatens artikel 87 stk. 1, og EØS-aftalens artikel 61, stk. 1.

(18) Undtagelsen i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), og EØS-aftalens artikel 61, stk. 3, litra a), vedrører støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse. Ved at gøre det muligt for virksomheden at foretage den pågældende investering vil den påtænkte støtte fremme den økonomiske udvikling i Carvalhos, som er et mål nr. 1-område. Støttens virkning på kunstfiberindustrien skal imidlertid kontrolleres, selv i de mest underudviklede områder i Fællesskabet.

(19) Siden 1977 har betingelserne for tildeling af støtte til kunstfiberproducenter i form af støtte til sådanne aktiviteter været fastlagt i et sæt rammebestemmelser, hvis vilkår og anvendelsesområde er blevet revideret flere gange, senest i 1996 ([5]).

(20) I de nuværende rammebestemmelser kræves det, at der skal ske anmeldelse af ethvert forslag om at yde støtte, uanset form, og uanset om Kommissionen har godkendt den pågældende støtteordning (undtagen når støtten opfylder kriterierne for bagatelstøtte), til kunstfiberproducenter i form af støtte til følgende aktiviteter:

— ekstrudering/teksturering af alle generiske typer fiber og garner fremstillet på basis af polyester, polyamid, akryl eller polypropylen uden hensyntagen til deres endelige anvendelse

— polymerisation (herunder polykondensation), når den er integreret med ekstruderingen på produktionsplan, eller

— enhver industriproces forbundet med samtidig installation af ekstruderings/tekstureringskapacitet foretaget af den potentielle støttemodtager eller af en anden virksomhed i den koncern, støttemodtageren måtte tilhøre, og som i forbindelse med denne specifikke erhvervsaktivitet normalt er integreret med denne kapacitet på produktionsplan.

(21) I den foreliggende sag skal den påtænkte støtte i vidt omfang ydes til støtte for produktion af kunstfibre, der falder inden for rammebestemmelsernes anvendelsesområde, nemlig installation af ny kapacitet til ekstrudering af polypropylenfilamentgarn. Ekstrudering af polyethylen falder på den anden side uden for rammebestemmelsernes anvendelsesområde.

([5]) Se fodnote 1.

(22) Kommissionen beklager, at de portugisiske myndigheder ikke anmeldte projektet på et meget tidligere tidspunkt i betragtning af, at virksomheden ansøgte om støtten i 1996, dvs. det år, hvor projektet startede. Kommissionen understreger imidlertid, at den påtænkte støtteforanstaltning er i overensstemmelse med særprogrammet IMIT, som Kommissionen godkendte den 5. oktober 1995, og som gennemføres inden for rammerne af PEDIP II-programmet, som Kommissionen har erklæret for forenelig med fællesmarkedet i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a) ([6]).

(23) I rammebestemmelserne fastsættes de detaljerede kriterier, som Kommissionen anvender, når den undersøger påtænkt støtte, der er omfattet af kontrolbestemmelserne. Det hedder bl.a., at udgangspunktet for vurderingen af foreneligheden af påtænkt støtte skal være støttens virkning for markederne for de relevante produkter, dvs. de fibre/garner, hvis produktion støtten skal gå til. Uanset hvordan markedsforholdene er for de pågældende produkter, og hvilken virkning støtten vil få for markedet, begrænser rammebestemmelserne under alle omstændigheder støtteintensiteten. Investeringsstøtte til virksomheder, som ikke er små og mellemstore virksomheder, op til 50 % af det relevante loft for støtteintensitet vil kun blive godkendt, hvis støtten enten medfører en væsentlig nedskæring af den relevante kapacitet, eller hvis markedet for de relevante produkter er præget af strukturel mangel, og støtten ikke vil føre til en betydelig forøgelse af den relevante kapacitet.

(24) Da markedet tilsyneladende ikke er præget af strukturel mangel, må det over for Kommissionen påvises, at støtten medfører en væsentlig nedskæring af den relevante kapacitet, som er kapaciteten til at ekstrudere polypropylenfilamentgarn.

(25) I betragtning af de nye oplysninger, som de portugisiske myndigheder har tilvejebragt under procedureforløbet med hensyn til de af projektet følgende kapacitetsnedskæringer, som erstatter de oplysninger, der blev tilvejebragt under Kommissionens indledende undersøgelse, og som også tredjemands bemærkninger var baseret på, kan Kommissionen godtage, at den egentlige kapacitetsnedskæring på 19,7 % er væsentlig som omhandlet i rammebestemmelserne for støtte til kunstfiberindustrien. Hertil kommer at støtteforanstaltningens planlagte støtteintensitet på ca. 9 % (brutto) ligger langt under 50 % af den tilladte maksimumsgrænse på 75 % (brutto) i henhold til PEDIP II-programmet —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den statsstøtte, som Den Portugisiske Republik påtænker at tildele virksomheden COTESI, Companhia de Têxteis Sintéticos SA i form af gavebistand til et beløb på 318 446 EUR og et rentefrit lån på 2 565 418 EUR, der skal tilbagebetales over fem år med en afdragsfri periode på 18 måneder, er forenelig med fællesmarkedet.

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til Den Portugisiske Republik.

Udfærdiget i Bruxelles, den 4. maj 1999.

På Kommissionens vegne

Karel VAN MIERT

Medlem af Kommissionen

([6]) Ved brev SG(94) D/5991 af 2. maj 1994.